

METHODOLOGY

Світлана СОРОЧИНСЬКА,
головний методист
PEARSON-Dinternal

ЧИТАННЯ ТА АУДІЮВАННЯ

ЧИТАННЯ ЧИ АУДІЮВАННЯ?

Одним з атрибутів якісного автентичного підручника є аудіоверсія/аудіозапис текстів для читання. Залежно від мети уроку, у вас завжди є вибір, **як саме використовувати аудіотексти.**

- **Читати текст, одночасно прослуховуючи його.** Це доречно під час виконання завдань на детальне читання, особливо якщо ви передбачаєте, що учні матимуть певні труднощі з розумінням тексту — правильна вимова та відповідні інтонації допоможуть їм краще зрозуміти прочитане. Проте не варто вмикати аудіозапис під час виконання завдань на розвиток навичок швидкого читання (*scanning, skimming*).

- **Прослухати невелику частину тексту, наприклад, вступ, не читаючи його, щоб виконати перше завдання до тексту.** Це ускладнене завдання, з яким упоруються сильніші учні.

- **Прослухати кілька разів невеликий уривок і відтворити його для тренування інтонації й вимови.**

- **Прослухати аудіозапис із паузами, щоб учні, не зазираючи в підручник, записували почуте (не більш ніж один абзац) і пізніше могли зіставити свої записи з текстом підручника, перевіряючи правопис.**

- **Використовувати аудіозапис на наступних уроках для виконання додаткових завдань до вже прочитаного тексту.**

- **Прослуховувати аудіотексти, щоб зосередити увагу учнів на щойно вивченому граматичному матеріалі.**

Приклади завдань

— Група 1, піднімайте руки щоразу, коли почуєте дієслово у *present simple*. Група 2, піднімайте руку, коли почуєте *present continuous*.

— Полічіть, скільки правильних і неправильних дієслів у минулому часі ви почуєте в тексті.

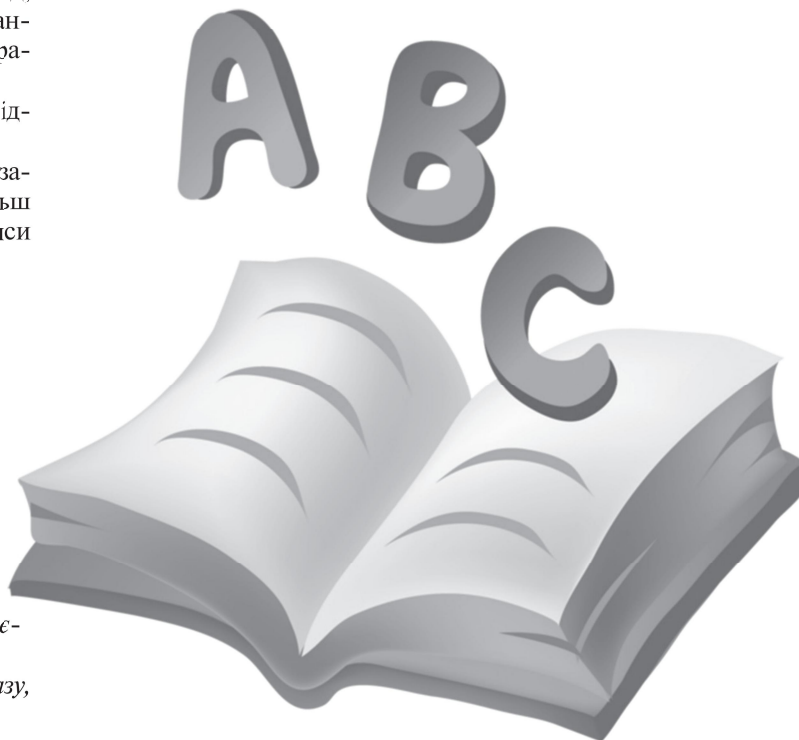
— Стайте позначку на берегах свого зошита щоразу, коли почуєте прикметник для опису оселі.

У ЧОМУ СХОЖІСТЬ І ВІДМІННІСТЬ НАВИЧОК ЧИТАННЯ Й АУДІЮВАННЯ?

Ці мовленнєві навички мають багато спільного.

- **По-перше**, вони належать до рецептивних видів діяльності (*receptive skills*) — під час аудіювання учень сприймає й опрацьовує усне мовлення, яке він чує від одного або кількох співрозмовників, а в процесі читання учень сприймає й опрацьовує письмові тексти, які створив автор або кілька авторів.

- **По-друге**, щоб успішно виконувати завдання і з аудіювання, і з читання, треба володіти певним набором специфічних, вузько спрямованих навичок (так званих *sub-skills*), а саме: уміти робити **попередні припущення**, передбачаючи, про що йтиметься в тексті на читання чи прослуховування (*predicting*); уміти розуміти **основну думку (ідею)** тексту (*skimming*); уміти знаходити/виокремлювати **певну інформацію** (*scanning*).

ДОПОМІЖНІ НАВИЧКИ Й УМІННЯ ДЛЯ ЧИТАННЯ (*Reading sub-skills*)

Попередні припущення (Predicting)

Побіжно проглядаючи текст, його структуру, оформлення, зміст, лексику, ми можемо визначити його формат: це газетна стаття, електронний лист, розклад руху поїздів або автобусів, оголошення, записка, листівка, SMS тощо. Дуже важливо привчати учнів звертати увагу на такі дрібниці, адже це полегшить їм роботу над завданням.

Уміння робити попередні припущення допомагає учням налаштуватися на певну тематику й активізувати лексичний запас, а отже, вони краще підготовлені до сприйняття нової інформації.

Швидке читання для розуміння суті (Skimming)

Натрапляючи на якесь джерело інформації — статтю в газеті, книжку, Інтернет-ресурс, — ми наперед хочемо визначити, чи цікаво нам це читати.

Для цього ми вчитуємося в заголовки, проглядаємо зміст, звертаючи увагу на ключові слова, і зрештою розуміємо, про що йдеться в тексті, який привернув нашу увагу. Це навичка **швидкого читання**.

Щоб учні змогли розвинути цю важливу навичку, треба, *по-перше*, **чітко сформулювати завдання** і, *по-друге*, **встановити ліміт тривалості** читання тексту.

Якщо ви дасте учням забагато часу, вони автоматично почнуть читати як зазвичай, і замість швидкого читання ви отримаєте детальне. Тому, даючи учням

завдання на швидке читання, порадьте їм не звертати уваги на незнайомі слова й поясніть, що пізніше вони матимуть змогу прочитати цей текст уважніше й ретельніше.

Швидке читання для отримання спеціальної інформації (Scanning)

Це вже не читання для розуміння суті, а побіжний перегляд тексту, що допомагає знайти саме ту **інформацію**, яка нас цікавить (ціни, дати, імена, місця, певну лексику). Ця навичка передбачає вміння ігнорувати все, що не стосується поставленого завдання. Для цього також потрібні **чітке формулювання завдання** та **встановлення ліміту тривалості** читання тексту.

Детальне читання тексту (Reading for detail)

Ця техніка читання передбачає ретельне опрацювання тексту й повне його розуміння. Детальне читання відбувається, коли учні читають текст вдруге або втретє (після швидкого читання — *skimming* та/або *scanning*). Водночас, щоб якісно виконати завдання на детальне читання, учням потрібно розуміти не кожне слово (як може видатися), а лише лексичні одиниці, незнання яких унеможливує виконання поставленого завдання. Типовими завданнями на детальне опрацювання тексту є:

- вибір однієї правильної відповіді (Multiple choice);
- альтернативний вибір (True/False);
- відповіді на запитання (Answering questions).

І пам'ятаймо: визначальним чинником у тому, яку навичку учні мають використати під час читання тексту, є не сам текст, а завдання, яке його супроводжує.

Тільки активне тренування всіх вищезгаданих навичок допоможе Вашим учням впевнено та швидко впоратися із завданнями на іспитах.